

Seuraavassa on esitetty oppaan (2011, 3. uudistettu painos) julkaisemisen jälkeen tulleet muutokset.
Sinisellä kirjoitetut kursivoidut tekstit ovat kommentteja.

Esipuheen neljännen kappaleen loppupuolella kerrotaan oppaan eri aihepiireihin tehdyistä tekstipäivityksistä. Tämä teksti korvataan seuraavasti:

Moniin oppaan aihepiireihin on tehty tarkennuksia ja päivityksiä. tällaisia ovat erityisesti tulisijat, tulityöt, vaaralliset aineet, palovaroitin, autom. paloilmoitin, savunpoistolaitteet sekä poistumisreittien merkitseminen ja valaiseminen. Uusina aiheina mukaan on otettu EU:n Rakennustuoteasetus, CE-merkintä sekä osia maankäyttö- ja rakennuslain muuttuneesta 117 §:stä.

Oppaaseen lisätään JOHDANTO, jossa esitetään seuraavat EU:n Rakennustuoteasetukseen ja CE-merkintään liittyvät tekstit sekä osia Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:stä.

EU:n Rakennustuoteasetus, CE-merkintä ja suoritustasoilmoitus

Rakennustuoteasetus (305/2011) /1/ on Euroopan talousalueen yhteinen rakennustuotteita koskeva säädös, joka kattaa sekä talonrakentamisen että maa- ja vesirakentamisen. Sen käytännön toimeenpano useimmille rakennustuotteille tapahtuu **harmonisoitujen tuotestandardien (hEN)** tai **eurooppalaisten teknisten arviointien (ETA)** kautta.

Ennen markkinoille saattamista valmistajan on tehtävä useimmille rakennustuotteelle suoritustasoilmoitus (DoP) ja CE-merkintä. Tämä on mahdollista sen jälkeen kun tuotteelle on tehty sille soveltuvan hEN-standardin mukaiset toimenpiteet, tai tuotteelle on haettu ja myönnetty ETA-arviointi. ETA-arviointeja voidaan tehdä tuotteille, joille ei ole soveltuvaa hEN-standardia.

Rakennustuotteiden hEN-standardit on lueteltu osoitteessa www.henhelpdesk.fi → Pikalinkit → Siirtymäajat (NANDO). Karkeasti voidaan arvioida, että lähes 80 % tehdasvalmisteisista rakennustuotteista kuuluu niiden piiriin.

Rakennustuotetta ei CE-merkitä, jos se ei kuulu minkään hEN-standardin soveltamisalaan tai sen valmistaja ei ole hakenut tuotteelleen ETA-arviointia. Tällaisia tuotteita varten on Suomessa otettu käyttöön **kansallinen tuotehyväksyntäjärjestelmä**, jonka perustana ovat Laki eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä (954/2012) ja ympäristöministeriön asetus eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä (555/2013). Laki tuli voimaan 1.7.2013. Kansallisia viranomaishyväksyntöjä on kolmenlaisia:

- 1) tyyppihyväksyntöjä
- 2) varmennustodistuksia
- 3) tuotannon laadunvalvontaan perustuvia

EU:n Rakennustuoteasetus on tullut täysimääräisesti voimaan 1.7.2013. Tehdasvalmisteisten savupiippujen CE-merkintä on kuitenkin ollut Suomessa pakollista jo vuodesta 2007.

Mikä on CE-merkintä?

Valmistaja tai hänen valtuuttamansa edustaja kiinnittää tuotteeseen CE-merkinnän, jolla hän osoittaa, että tuote on sitä koskevan harmonisoidun eli yhdenmukaistetun tuotestandardin (hEN) tai eurooppalaisen teknisen arvioinnin (ETA) vaatimusten mukainen ja että CE-merkinnässä ilmoitetut ominaisuudet on testattu, laskettu tai muutoin arvioitu. Tällaisen tuotteen voi saattaa markkinoille kaikissa Euroopan talousalueen maissa.

Valmistaja vastaa siitä, että tuotteen valmistus, ominaisuudet ja tuotannon laadunvalvonta vastaavat niitä vaatimuksia, jotka on esitetty kyseisessä hEN-standardissa tai ETA-arvioinnissa.

CE-merkintä tarkoittaa yleisesti sitä, että **tuote** täyttää asianomaisen direktiivin vaatimukset ja sitä voi käyttää. **Rakennustuotteiden CE-merkintä** muodostaa kuitenkin poikkeuksen tähän sääntöön, koska sillä osoitetaan vain tuotteen ominaisuudet yhdenmukaisella eurooppalaisella tavalla.

Rakennustuotetta voi käyttää vasta sitten, jos se täyttää käyttökohteelle asetetut kansalliset vaatimustasot. Rakennustuotteen ominaisuudet (arvot ja luokat) ilmoitetaan CE-merkintään liittyvässä suoritustasoilmoituksessa (DoP). Soveltuvuus aiottuun käyttöön selviää vertaamalla kyseisiä ilmoitettuja "suoritustasoja" ja kansallisia vaatimuksia keskenään.

CE-merkintä kertoo rakennustuotteen ominaisuudet ja niiden arvot, mutta kansalliset rakentamismääräykset ratkaisevat sen soveltuvuuden aiottuun käyttöön.

Tässä oppaassa esitetään rakennusten paloturvallisuuteen ja muihin paloturvallisuutta parantaviin järjestelyihin liittyvät kansalliset vaatimukset ja ohjeet.

CE-merkinnän sisältö

CE-merkinnän tulee olla itse tuotteessa, sen etiketissä, pakkauksessa tai mukana olevissa kaupallisissa asiakirjoissa. Se voi olla myös kaksiosainen, jolloin itse tuotteessa oleva CE-merkintä on suppea ja mukana olevissa asiakirjoissa täydellinen.

Tarkat CE-merkintäohjeet ovat tuotetta koskevan hEN-standardin informatiivisessa liitteessä ZA tai ETA-hyväksynnässä/arvioinnissa.

CE-merkintään on liitettävä:

- ensimmäisen kiinnitysvuoden kaksi viimeistä numeroa
- valmistajan nimi ja rekisteröity osoite tai tunnusmerkki
- tuotetyypin yksilöllinen tunnistenumero
- suoritustasoilmoituksen viitenumero
- ilmoitetut suoritustasot (saattavat olla ilmoitettu koodilla)
- viittaus tuotteen arvioinnissa sovellettuun yhdenmukaistettuun tekniseen eritelämään ¹⁾
- ilmoitetun laitoksen tunnusnumero (jos sellainen on)
- sovelletun yhdenmukaisen teknisen eritelmän¹⁾ mukainen aiottu käyttötarkoitus

¹⁾ Yhdenmukaistettu tekninen eritelmä on harmonisoitu (yhdenmukaistettu) tuotestandardi (hEN) tai eurooppalainen arviointiasiakirja (EAD), johon eurooppalainen tekninen arviointi (ETA) perustuu.

Rakennustuotteen mukana tulevaa valmistajan käyttö- ja huolto-ohjetta on noudatettava.

Oppaan liitteeksi laitetaan seuraavat keskeiset aiheeseen liittyvät käsitteet:

Rakennustuoteasetus (305/2011), lyhenne CPR (Construction Products Regulation) /1/, jolla säädetään muun muassa CE-merkinnän käyttämisestä rakennustuotteissa, korvaa **rakennustuotedirektiivin**. Asetus kokonaisuudessaan on tullut voimaan kaikissa EU-maissa 1.7.2013.

Rakennustuotedirektiivi (89/106/ETY), lyhenne CPD (Construction Products Directive) /2/
Kumottu 30.6.2013.

Suoritustasoilmoitus (DoP, Declaration of Performance) kertoo tuotteen ominaisuuksien ilmoitetut arvot ja luokat. Valmistaja laatii suoritustasoilmoituksen ja vastaa tietojen paikkansapitävyydestä. Se on laadittava kaikille CE-merkityille rakennustuotteille 1.7.2013 mennessä. Suoritustasoilmoituksessa esitettävät asiat on kuvattu rakennustuoteasetuksen liitteessä III.

CE-merkintä

Kiinnittäessään CE-merkinnän tuotteeseensa, valmistaja ilmoittaa ottavansa vastuun siitä, että tuote on ilmoitettujen suoritustasojen mukainen.

Harmonisoitu tuotestandardi (Yhdenmukaistettu standardi, **hEN**) on Eurooppalaisen standardisoiemisjärjestön CENin laatima CE-merkintään johtava tuotestandardi, jonka viitetiedot on julkaistu Euroopan Unionin Virallisessa Lehdessä. Se määrittää tuotteilta selvittävät ominaisuudet ja niiden arvot käyttökohteittain, valmistuksen laadunvalvonnan vaatimukset ja CE-merkinnässä ilmoitettavat tiedot.

Kansallinen soveltamisstandardi (NAS, National application standard) täydentää eurooppalaista yhdenmukaistettua standardia ja siinä esitetään suositus, mitkä ominaisuudet on ilmoitettava ko. yhdenmukaistetun standardin mukaan CE-merkityille rakennustuotteille eri käyttökohteissa sekä niille ominaisuuksille asetetut kansalliset vähimmäisvaatimustasot tai luokat.

Eurooppalainen tekninen arviointi (eli ETA) voidaan myöntää rakennustuotteille, joille ei ole olemassa harmonisoitua tuotestandardia tai tuotestandardin testimenetelmät eivät sovellu tuotteelle. ETA on vapaaehtoinen, CE-merkintään johtava tekninen arviointi, joka on tarkoitettu erityisesti uusille, innovatiivisille tuotteille. Jos valmistaja on hankkinut tuotteelleen ETA-arvioinnin, kyseisen valmistajan tuote on CE-merkittävä.

Teknisestä arvioinnista vastaava laitos (TAB, Technical assessment body). Teknisestä arvioinnista vastaava laitos tekee eurooppalaisen teknisen arvioinnin ja myöntää sen tuotteelle sellaisen tuotealan osalta, jota varten se on nimetty ja päteväksi todettu. Eurooppalaisia teknisiä arviointeja myöntää Suomessa VTT Expert Services Oy. Valmistaja voi käyttää minkä maan tahansa päteväksi todettua eurooppalaisia teknisiä todistuksia myöntävää elintä.

Ilmoitetut laitokset (NB, Notified body) ovat jäsenvaltioiden päteväksi toteamia laitoksia, jotka on valtuutettu suorittamaan CE-merkinnän edellyttämiä testauksia ja valmistuksen laadunvalvontaa. Luettelo eri tuoteryhmille päteväksi todetuista ilmoitetuista laitoksista löytyy ”henhelpdesk”-in sivulta Varmennus.

AVCP-luokka eli suoritustason pysyvyyden arviointi- ja varmentamisjärjestelmä (4, 3, 2+, 1 ja 1+) määrittää, missä laajuudessa ilmoitettu laitos osallistuu tuotteen ominaisuuksien ja valmistuksen laadunvalvonnan varmentamiseen (ks. liite 4).
Huom. Entisessä Rakennustuotedirektiivissä käytettiin vastaavasta varmentamisjärjestelmästä nimeä AoC-luokka (= AC-luokka).

[Oppaan liitteeksi laitetaan seuraavat katkelmat Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:stä:](#)

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)

Maankäyttö- ja rakennuslaki on kansallinen säädös, joka koskee pääasiassa uudisrakentamista, mutta antaa vaatimuksia myös korjausrakentamiseen sekä antaa vaatimuksen laatia rakennuksen käyttö- ja huolto-ohje. Seuraavassa esitetään kohtia kyseisen lain 117 §:stä.

117 §: Rakentamiselle asetettavat vaatimukset

Rakennuksen tulee soveltua rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

Rakennus on suunniteltava ja rakennettava ja rakennuksen muutos- ja korjaustyöt tehtävä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutos toteutettava siten, että rakennus täyttää siihen yleisesti ennakoitavissa oleva kuormitus ja rakennuksen käyttötarkoitus huomioon ottaen 117 a–117 g §:ssä tarkoitetut olennaiset tekniset vaatimukset. (21.12.2012/958)

Rakennuksen tulee olla tarkoitustaan vastaava, korjattavissa, huollettavissa ja muunneltavissa sekä, sen mukaan kuin rakennuksen käyttö edellyttää, soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut.

Korjaus- ja muutostyössä tulee ottaa huomioon rakennuksen ominaisuudet ja erityispiirteet sekä rakennuksen soveltuvuus aiottuun käyttöön. Muutosten johdosta rakennuksen käyttäjien turvallisuus ei saa vaarantua eivätkä heidän terveydelliset olonsa heikentyä.

Rakentamisessa tulee lisäksi muutoinkin noudattaa hyvää rakennustapaa.

Rakennuksen korjaus- ja muutostöissä määräyksiä sovelletaan, jollei määräyksissä nimenomaisesti määrätä toisin, vain siltä osin kuin toimenpiteen laatu ja laajuus sekä rakennuksen tai sen osan mahdollisesti muutettava käyttötapa edellyttävät (MRL 13 § 3. mom.).

MRL 13 § 3. mom. on kumottu, mutta sen mukaisesti saa toimia vielä siirtymäajan puitteissa 31.12.2017 asti.

117 § Rakennuksen käyttö- ja huolto-ohje (21.12.2012/958)

Rakennushankkeeseen ryhtyvää vastaa siitä, että sellaiselle rakennukselle, jota käytetään pysyvästi asumiseen tai työskentelyyn tai rakennusta varten tarvittavan rakennuspaikan tai tontin tekniseen hoitoon tai kunnossapitoon, laaditaan käyttö- ja huolto-ohje. Käyttö- ja huolto-ohje on laadittava myös rakennuksen korjaus- ja muutostyössä tai käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä silloin, kun toimenpide edellyttää rakennuslupaa. Käyttö- ja huolto-ohjetta ei kuitenkaan tarvitse laatia tilapäiselle eikä määräaikaiselle rakennukselle, sellaiselle loma- tai virkistyskäyttöön tarkoitettulle rakennukselle, jota ei käytetä ympärivuotisesti, eikä tuotanto- ja varistorakennukselle, jossa ei pysyvästi työskennellä. Käyttö- ja huolto-ohjeen tulee sisältää rakennuksen käyttötarkoitus ja rakennuksen ominaisuudet sekä rakennuksen ja sen rakennusosien ja laitteiden suunniteltu käyttöikä huomioon ottaen tarvittavat tiedot rakennuksen asianmukaista käyttöä ja kunnossapitovelvollisuudesta huolehtimista varten.

Edellä esitetyt johdantotekstit ovat aihepiirinsä puolesta lisäyksiä oppaaseen. Seuraavassa esitetään vuoden 2011 versioon tehtävät tekstien päivitykset.

1. RAKENNUKSEN PALOVAARAA AIHEUTTAVAT LAITTEET

1.1 TULISIJAT JA SAVUHORMIT

Seuraavat tekstit lisätään oppaan sivulle 5 kohtaan ”Lainsäädäntö”:

Laki pelastustoimen laitteista (10/2007) antaa kiinteää polttoainetta käyttävien tehdasvalmisteisten ja kiinteästi hormiin liitettävien tulisijojen kansalliset yleiset vaatimukset. Lain 5 §:n mukaisia yleisiä vaatimuksia ei ole toistaiseksi tarkennettu Valtioneuvoston asetuksella.

RakMK E3 (*Pienten savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus*).

Kansalliset soveltamisstandardit SFS 7010 ja SFS 7011 antavat vaatimustason suositukset tehdasvalmisteisille CE-merkityille metallisavupiipuille ja niiden osille. Muiden savuhormien kansallisia soveltamisstandardeja ovat: SFS 7009, 7012, 7013, 7014 ja 7015.

Tehdasvalmisteisille tulisijoille on kansallinen soveltamisstandardi SFS 7021, joka kattaa Kiinteällä polttoaineella lämmitettävät varaavat tulisijat, kamiinat, kotitalousliedet, takkasydämet ja jatkuvalämmitteiset saunankiukaat.

Tehdasvalmisteisen tulisijan ja savuhormin ominaisuudet ja muut tiedot (kuten suojaetäisyydet) on ilmoitettu CE-merkinnässä ja tähän liittyvässä suoritustasoilmoituksessa.

Ongelmia EU-säädösten yhteensovittamisessa kansallisiin säädöksiin

Pieniä savuhormeja koskevat kansalliset rakentamismääräykset ja ohjeet RakMK E3 eivät ole ajan tasalla, koska niissä esitetyt savupiippujen kelpoisuusvaatimukset perustuvat puutteellisiksi havaittuihin hEN-standardeihin. Näissä esitetyt tehdasvalmisteisten tuotteiden testausmenettelyt eivät ota huomioon suomalaisia käyttöolosuhteita ja rakentamistapaa. Tästä aiheutuu selkeitä turvallisuusriskejä ja siksi useisiin standardeihin ollaankin tekemässä olennaisia muutoksia (ks. kohta 2.6).

Suomessa joudutaan parhaillaan vaatimaan kyseisistä standardeista poikkeavia toimenpiteitä. Näitä ovat kansallisten soveltamisstandardien käyttö.

Savuhormeista ja tulisijoista on aiheutunut runsaasti tulipaloja. SPEK on julkaissut tulisijojen ja savuhormien hankintaan, asentamiseen ja käyttöön liittyviä paloturvallisuusohjeita, jotka on saatavilla osoitteessa paloturvallisuus.info → asuminen → tulisijat ja savupiiput.

Sellaisiin vanhoihin tulisijoihin, joita ei ole CE-merkitty, voidaan soveltaa vanhaa Sisäasiainministeriön ohjetta Nro 11/011/93: ”Tehdasvalmisteiset tulisijat, joissa poltetaan kiinteää polttoainetta” (sarja A:46, kumottu).

Sivun 6 ensimmäinen kappale muutetaan seuraavan laiseksi:

Tulisijan muutoksissakin tulee noudattaa säädöksiä, vaikka toimenpiteet eivät vaatisikaan lupaa. Muutosten johdosta rakennusten käyttäjien turvallisuus ei saa vaarantua eivätkä heidän terveydelliset olonsa heikentyä (MRL 125 §).

Seuraava teksti poistetaan oppaasta (sivulta 6):

Sisäasiainministeriö on julkaissut ohjeen (Nro 11/011/93) Tehdasvalmisteiset tulisijat, joissa poltetaan kiinteää polttoainetta (sarja A:46, kumottu, asetus valmisteilla). Tehdasvalmisteisen tulisijan suojaetäisyydet on ilmoitettu valmistajan ohjeissa sekä tulisijaan kiinnitetyssä kilvessä.

Oppaan Lukuun 1 lisätään kohta 1.1.3 alaotsikoineen:

1.1.3 Tulisijan ja savuhormin muutostyöt

Korjaus- ja muutostyötä varten tarvitaan rakennuslupa, jos työllä voisi olla vaikutusta rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin (Maankäyttö- ja rakennuslaki, 125 §). Tulisijan ja savupiipun rakentaminen/asentaminen ovat tällaisia töitä ja ne on tehtävä käytössä olevassa kiinteistössä samojen säästöjen mukaisesti kuin uudisrakentamisessa.

1.1.3.1. Uusi tulisija vanhaan hormiin

Uuden tulisijan liittämiseksi vanhaan hormiin on varmistuttava siitä, että tulisijan maksimiteho ei ylitä hormin sallimaa tehoa. Yhdyshormin liitos sekä hormin liitos olemassa olevaan yläpohjaan on myös tarkastettava. Hormin kunto tulee selvittää nuohoojan tai muun asiantuntijan (kuten tulisija/savuhormiyriitys) tarkastuksella. Ilmanvaihdon toimivuus tulee myös varmistaa. Puutteellinen korvausilman saanti johtaa huonoihin veto-olosuhteisiin sekä hääkäriskii. Asennuksen suunnittelussa tulisi olla mukana myös IV-suunnittelija.

Menettelytavat uuden tulisijan liittämiseen vanhaan hormiin vaihtelevat kuntakohtaisesti. Varsin yleisesti tarvitaan vähintään nuohoojan kirjallinen lausunto olemassa olevan hormin käyttökelpoisuudesta. Jos rakennuksesta mahdollisesti jo aikaisemmin puretun vanhan tulisijan painosta ei ole riittävästi tietoa, on nykyisten kantavien rakenteiden kelpoisuudesta syytä hankkia rakennesuunnittelijan lausunto. Paloturvallinen ratkaisu saadaan silloin, kun tulisijan taustaseinät ovat palamattomasta materiaalista.

Suunnittelija selvittää saneerauskohteissa perustusten ja kantavien rakenteiden kunnon ja kantavuuden. Tämän perusteella tehdään suunnitelma perustamisesta rakennuslupahakemusta varten.

Vaihdettaessa tulisija uuteen tai asennettaessa vanhaan avotakkaan suuluukut tai suuluukuilla varustettu takkasydän, on aina varmistuttava savuhormin sopivuudesta uuteen käyttöön. *Tällöin on syytä ottaa yhteys rakennesuunnittelijaan (rakennusinsinööri/toimisto).*

Mikäli tulisija vaihdetaan muulla polttoaineella toimivaksi (vaihdetaan esim. vanha öljykamiina puilla lämmitettäväksi tulisijaksi), tulee ottaa yhteys nuohoojaan hormin soveltuvuuden ja kunnon selvittämiseksi.

1.1.3.2 Savupiippujen ja savuhormien korjaukset

Yleisimmät savupiipuissa ilmenevät vauriot ovat rapautumisvaurioita, jotka aiheutuvat hormeihin tiivistyvästä savukaasusta ja kosteudesta. Tätä kosteutta on vaikea poistaa kokonaan, mutta hormien kosteudenkestominaisuuksia voidaan parantaa. Vaurioiden korjaamiseksi savuhormiin voi asentaa haponkestävän teräspiipun tai hormin sisäpinnan voi pinnoittaa tätä tarkoitusta varten kehitetyllä horminkorjausmassalla tai sukittuksella. Huomattavasti rapautunut savupiippu korjataan uusimalla sen vaurioitunut osuus.

Nuohousasetuksen (539/2005) mukaan kolme vuotta käyttämättä ollut tulisija ja savuhormi on nuohottava ennen käyttöönottoa. Tällöin nuohouksen yhteydessä tarkastetaan tulisijan ja savuhormin kunto ja käyttökelpoisuus. Tarkastuksen keskeisenä tavoitteena on selvittää, liittyykö tulisijan käyttöön palo- tai henkilöturvallisuusriskiä ja onko tulisija käyttökunnossa.

1.1.3.3 Tulisijan korjaukset

Jos on aihetta epäillä tulisijan tiiveyttä, on nuohoojan tai vastaavan tulisija-asiantuntijan syytä tehdä tiiveyskoe. Tulisijan vauriot voivat aiheutua rakenteellisista virheistä, virheellisestä käytöstä tai ajan mittaan tapahtuvasta luonnollisesta kulumisesta.

Tyypillinen rakenteellinen vaurio on tulisijaluukun, tuhkaluukun tai nuohousluukkujen kiinnityksen hajoaminen.

Korjaus, joka on aina arvioitava tapauskohtaisesti, voi vaatia kivien purkua ja muuraamista uudelleen. Luukun kiinnittäminen voi onnistua myös muurauslangoilla.

Korjaustyön tekijän tulee olla alan ammattilainen. Hän antaa myös käyttäjälle ohjeet siitä, milloin ja millä polttoainemäärällä tulisijan voi ottaa taas käyttöön.

Tehdasvalmisteisten tulisijojen korjauksesta ei niiden käyttöohjeissa ole ohjetta, mutta ohjeistusta voi kysyä valmistajalta.

Korjaustyön jälkeen tapahtuvaa käyttöönottoa varten tulee tilata käyttöönottotarkastus nuohoojalta tai vastaavalta alan ammattilaiselta. Jos korjaustyö on vaatinut rakennusluvan, siitä laaditaan pöytäkirja, joka esitetään Rakennusvalvonnalle. Käyttöönottotarkastuksessa tehtävistä asioista on luettelo Nuohoojan käsikirjassa.

2 PALOVAARAA EHKÄISEVÄT JÄRJESTELYT

2.1 PELASTUSSUUNNITELMA JA POISTUMISTURVALLISUUSSELVITYS

2.1.1 Pelastussuunnitelma

Sivulla 15 toisessa kappaleessa olevaa tekstiä tarkennetaan seuraavasti:

Näiden pelastuslaista tulevien veloitteiden täyttämiseksi on tehtävä pelastussuunnitelma, jonka laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija. Jos rakennuksessa toimii yksi tai useampi toiminnanharjoittaja, rakennuksen haltijan tulee laatia pelastussuunnitelma yhteistyössä näiden kanssa. Kyseinen suunnitteluvuorollisuus koskee monenlaisia rakennuksia ja myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.

Lainsäädäntö ja muut julkaisut

Kaksi uutta SPEK-julkaisua lisätään luetteloon:

- SPEK: Pelastussuunnitelma, opas yrityksille ja muille työyhteisöille. SPEK opastaa 30.
- SPEK: Pelastussuunnittelu, opas asuinrakennuksen pelastussuunnitelman tekoon.

Luettelosta poistetaan yksi vanhentunut julkaisu:

- Pelastussuunnitelma-opas, SPEK.

Sivulla 16 olevaan luetteloon, jossa on 15 kohtaa, lisätään yksi:
16) Turvetuotantoalueet.

Viimeinen kappale ennen kohtaa "Viranomaistarkastukset" tarkennetaan ja muutetaan tällaiseksi:

Nykyisen pelastuslain (379/2011) mukainen pelastussuunnitelma on pitänyt laatia 1.7.2012 mennessä. Vanhan kumotun pelastuslain (468/2003) perusteella laaditut pelastussuunnitelmat on pitänyt päivittää nykyisen pelastuslain mukaisiksi 1.7.2013 mennessä (ks. pelastuslaki 379/2011, 112 §, kohdat 4 ja 5).

Sivulle 18 lisätään ensimmäisen kappaleen jälkeen seuraava teksti:

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä (292/2014) säätää pelastuslain (379/2011) 19 §:n nojalla, mitkä tiedot kohteen toiminnasta sekä asukkaiden ja hoidettavien turvalliseen poistumiseen liittyvistä yksityiskohdista on esitettävä poistumisturvallisuusselvityksessä. Selvitykseen on liitettävä rakennuslupapäätös sekä asemapiirros ja toiminnassa käytettävien tilojen pohjapiirros, joista käy ilmi huoneiden käyttötarkoitus, palo-osastot, osiin jako, poistumisreitit ja pelastustiet. Asetus on tullut voimaan 1.5.2014.

Kohtaan "Muut julkaisut" lisätään:

Poistumisturvallisuusselvityksen laadintaopas, SPEK
Vastaavasti julkaisu "Turvallisuusselvityksen laadintaopas" poistetaan tästä kohdasta.

2.1.3 Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

Kohtaan "Muut julkaisut" lisätään seuraava julkaisu:

"Ekologisen ja turvallisen yleisötilaisuuden järjestämisopas" (www.ymparistojaterveys.fi).
SPEK:n julkaisu "Suurten yleisötilaisuuksien turvallisuusopas" poistetaan.

2.7 ILMANVAIHTOKANAVAT

2.7.1 Ilmanvaihtokanavien puhdistus

Kohtaan "Omat tarkastukset" tehdään seuraava tarkennus:

- ilmanvaihdon pysäytys on merkitty ja käyttö ohjeistettu ja toimivuus testattu.

Kohdan "Hoito ja huolto" loppuun lisätään lause:

Ilmanvaihdon pysäytyskytkimen toimintakunto tulee testata laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti.

2.9 TULITÖIDEN JÄRJESTELYT

Finanssialan Keskusliiton Tulityöt-suojeluohje 2014 on korvannut vastaavan vanhan ohjeen vuodelta 2011. Opaassa olevat viittaukset kyseiseen vanhaan ohjeeseen päivitetään viittauksiksi uuteen.

Sivulla 32 kohdassa "Määritelmät" tehdään seuraavat tarkennukset:

Vähäisen palovaaran töitä ovat esimerkiksi sähköjuotostyöt ja kuuman ilman käyttö (enintään 200 °C) olosuhteissa, joissa tulen syttymis- ja leviämiskaava on vähäinen koko työn ajan. Katto- ja vedeneristysalan tulityöpaikka on aina tilapäinen tulityöpaikka.

Sivun 33 neljä ensimmäistä kappaletta korvataan seuraavasti:

Tulitöissä noudatetaan vakuutusyhtiökohtaisia suojeluohjeita. Finanssialan Keskusliitto (FK) laatii suojeluohjeiden mallipohjia, joita vakuutusyhtiöt voivat käyttää hyväkseen laatiessaan omia suojeluohjeitaan. FK:n mallipohjassa "Tulityöt-suojeluohje 2014" keskeisiä vaatimuksia on, että vakuutusnottajalla on kirjallinen tulityösuunnitelma, jota noudatetaan. Jos tulityö teetetään ulkopuolisella urakoitsijalla, voidaan noudattaa tämän laatimaa kirjallista tulityösuunnitelmaa, kunhan vakuutusnottaja on varmistunut siitä, että kyseinen tulityösuunnitelma on FK:n mallipohjassa esitetyn kaltainen ja että urakoitsija ja aliurakoitsija noudattavat kyseistä FK:n suojeluohjetta.

*Kohdan "Lainsäädäntö ja muu ohjeistus" loppuun sivulle 33 tehdään lisäys.
Viimeinen kappale kirjoitetaan seuraavasti:*

Tilapäisiä tulityöpaikkoja koskevat myös standardit SFS 5900 "Tulitöiden paloturvallisuus asennus-, huolto- ja korjaustöissä" ja SFS 5991 "Katto- ja vedeneristysalan tulitöiden paloturvallisuus".

2.10 VAARALLISTEN AINEIDEN VARASTOINTI JA SÄILYTYS

Kohta 2.10 on uusittu kokonaan ja kirjoitetaan seuraavasti:

Vaarallisten kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi jaetaan niiden määrän ja vaarallisuuden mukaan laajamittaiseen ja vähäiseen toimintaan. Kemikaalimäärien laskemisesta ja luvan- tai ilmoituksenvaraisuudesta annetaan määräykset Valtioneuvoston asetuksessa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (855/2012).

Varastoinnilla tarkoitetaan vaarallisen kemikaalin ja räjähteen hallussapitoa tuotantolaitoksessa kiinteässä varastosäiliössä tai –siilossa, irtosäiliössä, pakkauksessa tai kuljetusvälineessä tai muulla tavoin varastoituna. **Säilytyksellä** tarkoitetaan vaarallisen kemikaalin ja räjähteen vähäisien määrien hallussapitoa. **Teollisella käsittelyllä** tarkoitetaan vaarallisten kemikaalien valmistusta, käyttöä sekä muuta vastaavaa käsittelyä; (Ks. Laki 390/2005, 6 § ja 22 §).

Laajamittaisen toiminnan laajuudesta riippuen voidaan edellyttää lisäksi toimintaperiaateasiakirja ja kaikkein laajimmissa tapauksissa turvallisuus selvitys. Näiden asiakirjojen laadinnasta sekä lupahakemuksen tekemisestä on asetuksessa ohjeet.

Toiminnanharjoittajan on tehtävä ilmoitus laajamittaisesta teollisesta käsittelystä ja varastoinnista Tukesille ja vähäisestä toiminnasta pelastusviranomaiselle (Ks. Laki 390/2005, 23-24 §). Muussa kuin teollisessa toiminnassa tapahtuvasta kemikaalien vähäisestä säilytyksestä ei tarvitse tehdä ilmoitusta viranomaiselle.

Lainsäädäntöä

Pelastuslaki (379/2011), 5 §

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (855/2012).

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

KTM: n päätös öljylämmityslaitteistosta (314/1985)

KTM: n päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista (344/1983)

Lämminilmakehittimien ja viljankuivaamoiden paloturvallisuus (SM määräys 4/1994, muutos 2/1999. Kumottu 31.8.2001)

Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista (858/2012)

KTM:n päätös palavista nesteistä (313/85)

Kemikaalilaki (744/1989)

Kemikaaliasetus (675/1993)

Valtioneuvoston asetus kemikaalien vähittäismyynnistä (573/2011)

KTM: n päätös vaarallisten kemikaalien käytöstä ja varastoinnista jakeluasemilla (415/1998)

Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009)

Edellisestä luettelosta on poistettu seuraavat vanhentuneet säädökset:

Asetus öljylämmityslaitteistosta (1211/1995)

Nestekaasuasetus (711/1993)

KTM:n päätös nestekaasuasetuksen soveltamisesta (344/1997)

Asetus vaarallisten kemikaalien vähittäismyynnistä (676/1993)

Vaarallisten kemikaalien säilyttämisestä asuin-, toimisto- ym. tiloissa sanotaan laissa ja asetuksessa seuraavaa:

L 390/2005, 35 §: Vaarallisten kemikaalien säilytys

Sen, jolla on hallussa n vaarallista kemikaalia, tulee noudattaa kemikaalin säilytyksessä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Vaaralliset kemikaalit tulee säilyttää vaatimusten mukaisissa päällyksissä niille varatuissa paikoissa. Lisäksi kemikaalin haltijan tulee huolehtia, etteivät asiattomat saa kemikaalia haltuunsa. Vaarallisen kemikaalin säilytystilassa tulee lisäksi huolehtia asianmukaisesta järjestyksestä ja ilmanvaihdosta sekä siitä, että vahinkotapauksissa kemikaali voidaan kerätä talteen tai tehdä vaarattomaksi.

Keskenään reagoivat kemikaalit tulee säilyttää toisistaan erillään, jos niiden reaktioista toistensa kanssa voi olla seurauksena palaminen, huomattava lämmön kehittyminen, vaarallisten kaasujen kehittyminen taikka epästabiliin aineiden muodostuminen (L 390/2005, 35 §).

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin vaarallisten kemikaalien säilytystä koskevista vaatimuksista.

36 §: Vaarallisten kemikaalien säilytysmäärät ja niiden rajoitukset

Vaarallisten kemikaalien säilytysmäärien ja -paikkojen tulee olla sellaiset, ettei vaarallisista kemikaaleista aiheudu vaaraa.

Pelastusviranomainen voi yksittäistapauksissa rajoittaa vaarallisten kemikaalien säilytysmääriä tai määrätä säilytykselle muita turvallisuuden kannalta tarpeelliseksi katsottuja rajoituksia tai ehtoja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin vaarallisten kemikaalien säilytysmääriä ja -paikkoja koskevista rajoituksista.
VN asetus 855/2012, 43 §:

43 §: Yleiset periaatteet

Sen lisäksi, mitä kemikaaliturvallisuuslain 35 §:ssä on säädetty, tulee kemikaalia hallussaan pitävän noudattaa tässä luvussa säädettyä.

Vaarallisten kemikaalien säilytysmäärät on pidettävä mahdollisimman pieninä.

Myrkylliset ja erittäin myrkylliset kemikaalit tulee säilyttää lukitussa tilassa tai muutoin siten, etteivät asiaankuulumattomat saa niitä haltuunsa.

Terveydelle ja ympäristölle vaaralliset kemikaalit on säilytettävä erillään elintarvikkeista ja rehuista.

Palavat nesteet, aerosolit ja palavat kaasut tulee säilyttää erillään sytytyslähdeistä sekä siten, etteivät ne pääse kuumenemaan vaarallisesti. Säilytyspaikoilla on oltava tarkoituksenmukaiset alkusammutusvälineet.

Palavat nesteet tulee ensisijaisesti säilyttää erillisessä, oman paloteknisen osaston muodostavassa varastotilassa tai -huoneessa taikka muusta toiminnasta erillisessä huoltotilassa tai vastaavassa.

Nestekaasun ja muiden ilmaa raskaampien palavien kaasujen säilytys on kielletty rakennusten kellari- ja ullakkotiloissa. Nestekaasun säilytys on myös kielletty ajoneuvojen, veneiden, sosiaalilavaunujen ja niihin rinnastettavien tilojen sellaisissa sisätiloissa, joissa ihmisiä yöpyy.

44 §: Vaarallisten kemikaalien säilytys hoitolaitoksissa sekä majoitus-, työpaikka- ja kokoontumistiloissa sekä yleisötilaisuuksissa

Hoitolaitoksissa sekä majoitus-, työpaikka- ja kokoontumistiloissa ja muissa niihin verrattavissa tiloissa sekä suurissa yleisötilaisuuksissa saa säilyttää ainoastaan toiminnan harjoittamisen kannalta tarpeellisia määriä kemikaaleja.

Lisäksi edellä mainituissa tiloissa saa olla niissä työskentelevien, majoittuvien, hoidettavien taikka vastaavien henkilöiden henkilökohtaiseen käyttöön tarvittavia kemikaaleja.

45 §: Palavien nesteiden ja palavien kaasujen säilytys asuinrakennuksissa

Asuinhuoneistossa mukaan lukien niihin kuuluvat parvekkeet, terassit tai vastaavat tilat, saa säilyttää, jos se on turvallisuutta vaarantamatta mahdollista, palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 25 litraa ja nestekaasua enintään 25 kilogrammaa. Muita kuin edellä mainittuja palavia kaasuja ei asuinhuoneistossa saa säilyttää.

Asuinrakennukseen kuuluvassa erillisessä varastotilassa saa lisäksi säilyttää palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 50 litraa ja nestekaasua enintään 50 kilogrammaa.

Nestekaasun ja muiden ilmaa raskaampien palavien kaasujen säilytys on kielletty rakennusten kellari- ja ullakkotiloissa ja muissa vastaavissa tiloissa. Palavia nesteitä ja palavia kaasuja ei saa säilyttää yhtä useamman asuinhuoneiston käsittävän rakennuksen yhteisessä kellari- tai ullakkotilassa, joka on tarkoitettu asuntokohtaisen talousirtaimiston säilyttämiseen.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainittuja enimmäismääriä laskettaessa ei oteta huomioon alkoholijuomia.

46 §: Palavien nesteiden ja palavien kaasujen säilytys moottoriajoneuvosuojassa

Moottoriajoneuvosuojassa saa säilyttää palavaa nestettä ja palavaa kaasua ajoneuvoon, työkoneeseen ja niihin verrattavaan laitteeseen kuuluvassa, moottoriin kiinteästi liitetyssä polttoainesäiliössä sen tilavuuden mukaisen määrän. Tämän lisäksi saa säilyttää:

- 1) erittäin helposti syttyviä, helposti syttyviä ja syttyviä palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 60 litraa;
- 2) palavia nesteitä, joiden leimahduspiste ylittää 55 celsiusastetta enintään 200 litraa; sekä
- 3) nestekaasua enintään 25 kilogrammaa.

Muita kuin edellä mainittuja palavia kaasuja näissä tiloissa ei saa säilyttää.

47 §: Palavien nesteiden ja palavien kaasujen säilytys myymälärakennuksessa

Myymälähuoneena käytettävässä paloteknisessä osastossa tai usean myymälähuoneen muodostamassa, samaan palotekniseen osastoon kuuluvassa kauppakeskuksessa saa säilyttää:

- 1) palavia nesteitä sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 1000 litraa, josta määrästä saa olla erittäin helposti syttyviä palavia nesteitä ja aerosoleja yhteensä enintään 200 litraa; sekä
- 2) nestekaasua enintään 25 kilogrammaa.

Erittäin helposti syttyviä palavia nesteitä saa säilyttää enintään 5 litran suuruisissa astioissa ja muita palavia nesteitä enintään 25 litran suuruisissa astioissa.

Myymälärakennuksessa voi lisäksi olla myymälähuoneesta erillään olevia aerosolien, palavien nesteiden

taikka nestekaasun varastoja, jotka muodostavat oman paloteknisen osaston. Aerosolit, palavat nesteet ja nestekaasu tulee myymälähuoneistossa sijoittaa niille erikseen varattuihin paikkoihin erilleen sytytyslähdeistä ja muista herkästi syttyvistä palavista aineista siten, että ne eivät tulipalotilanteessa estä myymälähuoneistosta poistumista. Palavan nesteen leviäminen myymälähuoneistossa palavan nesteen säilytykseen varatun paikan ulkopuolelle tulee estää.

48 §: Nestekaasun säilytys ajoneuvossa

Ajoneuvoissa, veneissä, sosiaalilavaunuissa sekä niihin rinnastettavissa tiloissa saa säilyttää nestekaasua enintään 25 kilogrammaa. Tämän lisäksi kaasukäyttöisessä ajoneuvossa saa olla kiinteän polttoainesäiliön sisältämä määrä nestekaasua.

49 §: Säilytysrajoituksista poikkeaminen

Asianomainen valvontaviranomainen voi hyväksyä säilytettäväksi 45–47 §:ssä tarkoitetuissa tiloissa vaarallisia kemikaaleja enemmän kuin mainituissa pykälissä säädetään, jos suurempien määrien säilyttäminen on harjoitettavan toiminnan kannalta perusteltua, ja jos se on turvallisuutta vaarantamatta mahdollista.

Valvontaviranomaisen on säilytysmääristä poikkeamisesta koskevassa päätöksessään otettava huomioon kemikaaleista mahdollisessa onnettomuustilanteessa aiheutuvat vaaratekijät, jotka voivat lisätä onnettomuusvaaraa tai onnettomuuden vaikutuksia sekä otettava huomioon käytössä olevat keinot onnettomuusvaaran pienentämiseksi.

Jos toiminta vaarallisten kemikaalien määrien perusteella määräytyy 5 §:ssä tarkoitetuksi vähäiseksi varastoinniksi, on siitä tehtävä 32 §:n mukainen ilmoitus. Varastoitavien kemikaalien enimmäismäärät vahvistetaan tapauskohtaisesti 35 §:n mukaisessa päätöksessä.

Väistyvän lainsäädännön mukaiset oranssimustat varoitusmerkit korvataan uusilla CLP-asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisilla puna-valkomustilla merkeillä siirtymäaikojen puitteissa.

Uusissa varoitusmerkeissä on oltava musta symboli valkoisella taustalla sekä punainen kehys, joka on riittävän leveä ollakseen selkeästi näkyvä. Varoitusmerkin muodosta, väristä ja koosta on säädetty CLP-asetuksen liitteen I jaksossa 1.2.1.

Siirtymäaikaa vanhojen merkintöjen osalta on 1.6.2015 asti ja markkinoilla saa olla vanhoin merkinnöin varustettuja pakkauksia vielä kaksi vuotta tätä pidempään, jos ne on saatettu markkinoille ennen 1.6.2015.

2.11 VÄESTÖNSUOJAN JÄRJESTELYT

Kohtaan "Lainsäädäntö" on lisätty yksi säädös:

Valtioneuvoston asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista (409/2011)

3 RAKENNUKSEN PALOTURVALAITTEET

3.1 PALOVAROITIN

Kohtaan "Hoito ja huolto" lisätään seuraava teksti:

Sähköverkkoon kytkettyjen asuntokohtaisten palovaroittimien kunnossapidosta ja paristonvaihdosta vastaa taloyhtiö, kuten muistakin rakennuksen sähköjärjestelmistä. Koska sähköverkkoon kytkettäviä palovaroittimia on monenlaisia, on taloyhtiön syytä selvittää paristonvaihtoväli ja järjestää paristojen säännöllinen vaihto. Näin voidaan välttää pariston varauksen alenemisesta aiheutuvat yllättävät hälytykset esim. yöaikaan. Palovaroittimen mallista riippuen huoltoyhtiön edustajallakaan ei välttämättä ole riittävästi taitoa eikä oikeuksia vaihtaa palovaroittimen paristoa, vaan tehtävä tulee antaa sähköalan ammattilaiselle.

Asukkaille on annettava selkeät ohjeet siitä, kuinka sähköverkkoon kytketyn palovaroittimen kanssa toimitaan eri tilanteissa.

Asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 4 luvun 2 §:n mukaan yhtiö on velvollinen pitämään kunnossa sähköjärjestelmät, joiden osia myös sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet ovat.

Kunnossapito sisältää myös mahdollisen tarpeen uusien palovaroittimien niiden mennessä rikki tai vanhennuttua (uusissa palovaroittimissa on oltava "parasta ennen" -merkintä).

Asukas vastaa palovaroittimen toimintakunnon testaamisesta säännöllisesti testinappia painamalla. Toimiva palovaroitin herättää asukkaan ja antaa aikaa pelastautua harjoitellun suunnitelman mukaisesti.

3.2 AUTOMAATTINEN PALOILMOITIN

Kohtaan "Lainsäädäntö ja muut ohjeet" lisätään seuraavat tekstit:

Paloilmoittimen käyttö ja ylläpito, SPEK opastaa 24. Oppaan luvussa 6 kerrotaan ilmoitusyhteydestä hätäkeskukseen seuraavaa:

Paloilmoittimen palo- ja vikailmoitukset johdetaan hätäkeskukseen. Tämä tapahtuu sopimusoperaattorin kytkemän ilmoituksensiirtojärjestelmän avulla.

Hätäkeskuksen on tunnistettava, tuleeko paloilmoituksesta palo- vai vikailmoitus. Paloilmoituksessa palokunta lähtee heti liikkeelle, kun taas vikailmoituksessa otetaan ensin yhteys paloilmoittimen hoitajaan. Tämän vuoksi on tärkeää, että ilmoitukset menevät perille oikein.

Paloilmoittimen ja hätäkeskuksen välinen tietoliikenneyhteys on vikavalvottu. Tieto linjaviasta on operaattorin lisäksi aiemmin välitetty hätäkeskukseen ja hätäkeskukset ovat ilmoittaneet tietoliikennehäiriöistä asiakkaalle. Hätäkeskus ei ole vuoden 2009 jälkeen ilmoittanut enää tietoliikennehäiriöistä asiakkaalle, vaan asiakkaan ja operaattorin on pitänyt tehdä sopimus toimenpiteistä linjavian varalta.

Sopimuksessa olisi huomioitava ainakin seuraavaa:

Kiinteistö/ Rakennuksen paloturvallisuudesta vastaava henkilö:

- Tekee sopimuksen
- Ilmoittaa soittorinkiin kuuluvat
- Päivittää yhteystiedot
- Valmistelee ennakoivat toimenpiteet rakennuksen pelastussuunnitelmaan
- Sopii paloviranomaisen kanssa vianaikaisista menettelyistä
- Soittorinkiin kuuluva kuittaa tiedon häiriöstä vastaanotetuksi

Operaattori:

- Vastaa ilmoituksensiirron luotettavuudesta standardin EN 54-21 edellyttämällä tavalla
- Järjestää linjaviasta tiedottamispalvelun itse tai yhteistyökumppaninsa avulla
- Vahvistaa häiriön seuranta-ajan ennen kuin palvelu käynnistetään
- Laatii menettelyt laajemman alueen häiriöistä
- Ilmoittaa häiriön poistumisesta

- Laatii toimenpiteet siltä varalta, jos soittorinki ei kuittaa.
Soittorinki tarkoittaa niitä operaattorille ilmoitettuja henkilöitä, joihin operaattori ottaa välittömästi yhteyttä havaittuaan ilmoitusyhteydessä olevan linjavian.

Vakuutettujen rakennusten automaattisen paloilmoittimen ilmoituksensiirtoyhteyden valvonnasta on Finanssialan Keskusliiton ohje 2010.

3.3 SAVUNPOISTOLAITTEET

Kohdassa "Lainsäädäntö ja muut julkaisut" mainittu Suomen Rakennusinsinöörien Liitto ry:n julkaisu "Rakennusten paloturvallisuus – Savunpoiston suunnittelu, laitteiston asennus ja ylläpito, RIL 232-2008", on vanhentunut.

Sen on korvannut uusi julkaisu "Rakennusten savunpoisto. Suunnittelu, toteutus ja ylläpito, RIL 232-2012".

Kohdan "Muut tarkastukset" alkuun lisätään teksti:

Savunpoistolaitteiston huollosta vastaavan henkilön tulee suorittaa säännöllisesti valvontatarkastuksia laitteiston tarkastusohjeen mukaisesti. Tarkastusten väli tulisi ohjeen RIL 232-2012 mukaan olla enintään puoli vuotta.

Kohtaan "Asennusliikkeen tekemä tarkastus" lisätään teksti:

Savunpoistolaitteisto tulee ohjeen RIL 232-2012 mukaan tarkastaa kokonaisuudessaan vähintään kerran vuodessa, mikäli valmistajan ohjeet eivät edellytä tiheämpää tarkastusväliä.

Kohtaan "Riippumattoman kolmannen osapuolen tekemä tarkastus" lisätään teksti:

Riippumaton "kolmas" osapuoli on riippumaton yhteisö, laitos tai muu elin, jonka palveluksessa oleva tarkastaja osoittaa pätevyytensä esimerkiksi henkilösertifikaatilla.

Kohdan "Hoito ja huolto" alkuun lisätään:

Savunpoistolaitteita voivat huoltaa kiinteistön omat kyseiseen tehtävään koulutetut henkilöt tai savunpoistolaitteiston asennus- ja huolto liike, jolloin huoltotehtävistä laaditaan sopimus. Tällöin kyseinen liike sitoutuu sovituin väliajoin tekemään tarkastukset ja huollot laitteiston huoltosuunnitelman mukaisesti.

Kohdan "Hoito ja huolto" toiseksi viimeiseen kappaleeseen lisätään lause:

Kartoituksen yhteydessä laitteistolle on syytä tehdä myös tarkastus.

Kohtaan "Irtikytettä" lisätään:

Savunpoistolaitteiston irtikytännän aiheuttamaa paloturvallisuuden heikkenemistä voidaan korvata sulkemalla kyseinen tila pois normaalista käytöstä, lisäämällä sammutusvalmiutta ja vartiointia tai muulla soveltuvalla tavalla.

3.5 AUTOMAATTINEN SAMMUTUSLAITTEISTO

Kohtaan "Muita julkaisuja" lisätään yksi julkaisu :

Automaattinen sammutuslaitteisto asunnoissa ja hoitolaitoksissa, SPEK opastaa 26.

3.7 POISTUMISREITTIEEN MERKITSEMINEN JA VALAISEMINEN

Otsikko "Lainsäädäntö" muutetaan otsikoksi "Lainsäädäntö ja muu ohjeistus". Tekstiin lisätään seuraavat lisäykset:

SFS-EN ISO 7010: Kuvatunnukset ja piirrosmerkit. Turvallisuusvärit ja turvallisuusmerkit. Rekisteröidyt turvallisuusmerkit.

Suomessa ollaan siirtymässä käyttämään standardin SFS-EN ISO 7010 mukaisia kuvatunnuksia uudisrakentamisessa. Käytössä olevissa rakennuksissa opasteita ei tarvitse vaihtaa tämän standardin mukaisiin.

Samassa tilassa käytettävien poistumisopasteiden tulisi olla samanlaisia. Jos opasteita lisätään tai uusitaan, voi olla perusteltua käyttää vanhoja kuvatunnuksia. Vanhojen ja uusien kuvatunnusten käyttö sekaisin ei ole kuitenkaan säädösten vastaista, jos opasteet pystytään havaitsemaan ja niiden merkitys tunnistamaan ja ymmärtämään vaivatta (SM asetus 805/2005, 4 § 1 mom.).

SFS-EN-standardin kuvatunnukset poikkeavat joiltain osin Suomen säädöksistä. Niitä voidaan kuitenkin käyttää, koska *"Käytettävät kuvatunnukset voivat olla jossain määrin erilaisia ... edellyttäen että ne välittävät saman merkityksen eikä ero tai sovellutus tee niiden merkitystä vaikeammin ymmärrettäväksi."* (VN päätös 976/1994, liite II kohta 1.3).

Poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta kerrotaan yksityiskohtaisemmin oppaassa "Rakennuksen turvamerkit", SPEK opastaa 22.

4. TARKASTUKSIEN JA HUOLLON TAULUKOT

TAULUKKO 1.

Tarkastukset.

Tässä esitetään oppaan sivuille 66 ja 67 sijoittuvasta taulukosta vain ne rivit, joiden sisältöihin on tullut muutoksia.

Laite	Tarkastukset	Tarkastusväli	Tarkastuksen suorittaja	Säädökset ja ohjeet	Katso sivu
Savunpoistolaitteet	Kokeiltava käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti vähint. 2 kertaa vuodessa	6 kk	Pätevöitynyt liike, vastaava hoitaja	RIL 232-2012: Rakennusten savunpoisto – Suunnittelu, toteutus ja ylläpito.	48
Automaattinen sammutuslaitteisto	Käyttöönottotarkastus, määräaikaistarkastus	2 vuotta, 4 vuotta ³⁾	Valtuutettu tarkastuslaitos Valtuutettu tarkastuslaitos	SM-1999-967/Tu-33 Automaattinen sammutuslaitteisto asunnoissa ja hoitolaitoksissa. SPEK opastaa 26.	54
Poistumisopasteet ja poistumisreitivalaistus (merkki- ja turvavalaistus) ⁵⁾	Palotarkastus	Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelman mukaisesti	Palotarkastaja	SM asetus poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta (805/2005) ⁵⁾ VN päätös N:o 976/1994, SFS-EN ISO 7010, SM 147/01/87 (vanhentunut)	60
Väestönsuojat	Palotarkastus, omaehtoinen vuositarkastus	Palotarkastus pelastuslaitoksen valvontasuunnitelman mukaisesti, omaehtoinen vuositarkastus kerran vuodessa	Palotarkastaja, omaehtoinen vuositarkastus rakennuksen turvallisuushenkilöiden toimesta	Pelastuslaki (379/2011), VN asetus väestönsuojista (408/2011), VN asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista (409/2011)	38

TAULUKKO 2.

Kunnossapito ja huolto.

Tässä esitetään oppaan sivuille 69 ja 70 sijoittuvasta taulukosta vain ne rivit, joiden sisältöihin on tullut muutoksia.

Laite	Hoito- ja huoltotoimenpiteet	Hoito- ja huoltoväli	Toimenpiteen suorittaja	Säädökset ja ohjeet	Katso sivu
Palovaroitin	Pariston vaihto, Summerin kokeilu	1 v. (suositus) 1 kk (suositus)	Huoneiston haltija Huoneiston haltija	Pelastuslaki (379/2011) SM asetus (239/2009)	41
Automaattinen paloilmoin	Paloilmoittimen kunnossapito-ohjelmassa esitettyjen huolto- ja käyttöohjeiden mukaisesti	Kunnossapito-ohjelman mukaisesti	Paloilmoittimen hoitaja (paloilmoittimen haltijan nimeämä)	SM-1999-440/Tu33; Paloilmoittimen suunnittelu- ja asennusohje 2009 Paloilmoittimen käyttö ja ylläpito. SPEK opastaa 24.	45
Automaattinen sammutuslaitteisto	Kunnossapito-ohjelman mukaan, Kunnossapitopäiväkirjan pito	Kunnossapito-ohjelman mukaisesti	Laitteiston hoitaja ja tarvittavat varahenkilöt (haltijan nimeämät)	SM asetus automaattisista sammutuslaitteistoista SM-1999-967/Tu-33, Sprinklerilaitteiston kunnossapito-ohjelman laadintaohjeet FK 2009. Automaattinen sammutuslaitteisto asunnoissa ja hoitolaitoksissa. SPEK opastaa 26.	54
Savunpoistolaitteet	Käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti	Käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti	Pätevöitynyt liike huoltaa ja vastaava hoitaja hoitaa laitevalmistajan huolto- ja ylläpito-ohjeiden mukaisesti.	RIL 232-2012: Rakennusten savunpoisto. Suunnittelu, toteutus ja ylläpito.	48
Poistumisopasteet ja poistumisreitinväläistys (merkki- ja turvaväläistys) ²⁾	Laitteiston kokeilu kunnossapito-ohjelman sekä laitteiston huolto- ja käyttöohjeen mukaisesti, päiväkirjan pito	Kunnossapito-ohjelman mukaisesti ³⁾	Laitteiston hoitaja (haltijan nimeämä)	SM asetus poistumisreitien merkitsemisestä ja väläistyksestä (805/2005), VN päätös N:o 976/1994, SFS-EN ISO 7010 SM 147/01/87 (vanhentunut)	